

Motion till riksdagen 2019/20:2787

av **Pia Steensland (KD)**

Säkerställ synskärpa i samband med körkortsförnyelse

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa syntester i samband med körkortsförnyelse och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har antagit en nollvision för trafiken med det etiska ställningstagandet att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken. Trafikverket beskriver arbetet med nollvisionen på följande sätt: ”När vi utformar transportsystemet gör vi det utifrån vår kunskap om människokroppens förmåga att klara krockvåld. Det ska vara lätt att göra rätt i trafiken och misstag ska inte straffas med döden. Vägar, gator och fordon ska anpassas och utformas efter människans förutsättningar.”

Säkerheten i vägtrafiken har förbättrats avsevärt sedan nollvisionen infördes och det är mycket positivt. Dessvärre sågs en markant ökning i antalet dödsfall i trafiken under 2018. Då 325 personer dödades i trafiken vilket är en ökning med nästan 30 procent jämfört med 2017 då 252 personer omkom i trafiken. Det är inte klarlagt vad som låg bakom ökningen under 2018, men när vi ser att nollvisionen går åt fel håll. När antalet olyckor ökar behöver åtgärder utanför den direkta väg- och trafikmiljön samt fordonens

utformning utvärderas. Identifiering av eventuella synnedsättningar hos förare är en möjlig åtgärd eftersom synnedsättning är ett vanligt förekommande problem hos en stor del av befolkningen och kan påverka trafiksäkerheten negativt.

Körkortslagen ställer krav på 0,5 i synskärpa, men att synskärpan på rätt nivå säkerställs dock endast vid ansökan om körkort. Synintyget får då inte vara mer än två månader gammalt. När körkortet väl är utställt krävs inga fler kontroller av synen för att få bibehålla körkortet. Vid högre körkortsbehörighet ställs dock krav på att synen kontrolleras regelbundet vart femte år. Det är en diskrepans mellan olika behörigheter som är ologisk. Att du ska ha tillfredsställande syn är självklarhet oavsett behörighetsnivå för att upprätthålla trafiksäkerheten.

Syn är inte någon indikator i STRADA - den officiella statistiken över vägtrafikolyckor med personskada som baseras på polisens inrapportering. Någon möjlighet att isolera synen i olyckssammanhang finns därför inte. Med kopplingen mellan åldrande och försämrad syn finns. Synoptik och Bilprovningen genomför sedan 10 år tillbaka årligen något de kallar för Synbesiktningen. Här erbjuds personer att frivilligt kolla om de har trafiksäker syn i samband med att de besiktigar bilen. Den senaste rapporten pekar på att 17 procent av förarna har en trafikfarlig synskärpa, 69 procent upplever att de ser lite eller mycket sämre när de kör i mörker och var tionde förare har en synskärpa som ligger under dagens körkortskrav. Detta är självklart inte kontrollerad vetenskaplig studie, men ändå en indikation på att det är önskvärt att följa upp de förändringar som sker med synskärpan över tid. Att införa regelbundna kontroller av synskärpan vid förnyelse av samtliga körkortsbehörigheter vore en investering för trafiksäkerheten.

Pia Steensland (KD)